

پیش‌بینی بلوغ عاطفی براساس بهزیستی مدرسه با نقش میانجی سازگاری با مدرسه

نفیسه محمد طاهری^۱، مجتبی محمد طاهری^۲

^۱کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه

^۲کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم

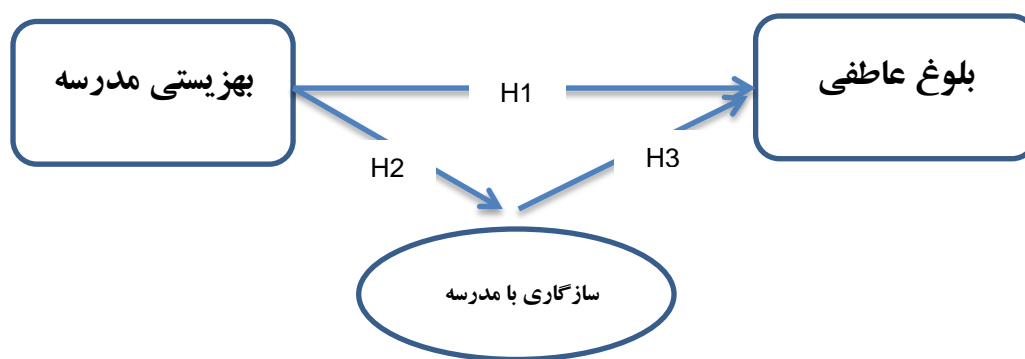
چکیده

هدف از مقاله حاضر پیش‌بینی بلوغ عاطفی براساس بهزیستی مدرسه با نقش میانجی سازگاری با مدرسه بود. روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی پیش‌بین بود. در پژوهش حاضر جامعه‌ی آماری شامل کلیه دانش‌آموزان مقطع متوسطه اول منطقه ۳ استان البرز در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ به تعداد ۲۵۳۷ بود. نمونه آماری پژوهش با استفاده از جدول مورگان و روش نمونه‌گیری در دسترس تعداد ۳۳۴ نفر انتخاب شد. ابزار پژوهش، پرسشنامه‌های بلوغ عاطفی یاوشومیرینگ و ماهیش بهارگاوا (۱۹۸۴)، بهزیستی تحصیلی تومینین سوینی و همکاران (۲۰۱۲) و سازگاری با مدرسه سینها و سینگ (۱۹۹۳) بود. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS-25 و Lisrel-8 استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی و نیز از روش‌های آمار استنباطی شامل ضریب همبستگی گشتاوری پیرسون، رگرسیون چندگانه و مدل‌یابی معادلات ساختاری، استفاده شد. نتایج نشان داد بهزیستی مدرسه بر بلوغ عاطفی اثر مستقیم دارد. بهزیستی مدرسه بر سازگاری با مدرسه اثر مستقیم دارد. سازگاری با مدرسه بر بلوغ عاطفی اثر مستقیم دارد و بلوغ عاطفی براساس بهزیستی مدرسه با نقش میانجی سازگاری با مدرسه قابل پیش‌بینی بود.

کلمات کلیدی: بلوغ عاطفی، بهزیستی مدرسه، سازگاری با مدرسه.

مقدمه

آموزش و پرورش در جوامع امروزی با کارکردهای متنوع و متعدد، مسئولیت بزرگی را برای تحقق اهداف فردی و اجتماعی بر عهده گرفته است و بهترین فرصت برای شکوفایی استعدادهای انسان محسوب می‌شود؛ در واقع، کلید توسعه و نقطه آغاز حرکت به سوی رشد و توسعه همه‌جانبه و پایدار، سرمایه‌گذاری در آموزش عمومی و توجه به کیفیت بروندهای آموزشی است (شیه^۱، ۲۰۱۸). بدین منظور تلاش برای کسب اطمینان از کیفیت برنامه‌های آموزشی ارائه شده در مدارس و ارزشیابی بروندهای آموزشی از جمله پیشرفت تحصیلی اهمیت فراوانی دارد (یو و مک لیان^۲، ۲۰۱۹؛ راتناساباتی^۳، ۲۰۲۰). هدف هر نظام آموزشی رشد و ارتقا همه جانبه دانش آموزان در زمینه های شناختی، عاطفی و روانی-حرکتی است. دانش آموزان به عنوان آینده سازان هر کشوری قشر مهمی از افراد جامعه را تشکیل می دهند (وارگیز و رتاسابیتی^۴، ۲۰۲۰). با توجه به بررسی‌های انجام شده پژوهشی به موضوع این پژوهش پردازد یافت نشد بنابراین محقق درصدد شد تا به این سوال پاسخ دهد آیا بلوغ عاطفی براساس بهزیستی مدرسه با نقش میانجی سازگاری با مدرسه قابل پیش بینی است؟

شکل ۱: مدل مفهومی پژوهش

مبانی نظری

بلوغ عاطفی

انسانیت انسان عمدتاً با عواطفش شناخته می‌شود هر فرد عادی می‌داند که دارای عواطفی است و زندگی بدون عواطف، زندگی تیره و مکانیکی و بی رنگ خواهد بود. از طرف دیگر سلامت روانی و عقلی شخص به علامت روانی او بستگی دارد. زیرا نظر شخص نسبت به خودش، دیگران، اوضاع اجتماعی، و زندگی به طور کلی از چگونگی رشد و تکامل عواطف وی متأثر می‌شود. داوریهای هر فرد به کیفیت عواطف او بستگی دارد و شخصی که از رشد عالم هیجانی و عاطفی بهره مند نباشد هرگز فردی واقع بین، نیک اندیش، درست کردار نخواهد بود. در واقع زندگی سعادتمندانه با رشد سالم و طبیعی عواطف شخص رابطه مستقیم دارد (عیدی و خانجلنی، ۱۳۸۹).

اهمیت بلوغ عاطفی

مفهوم رفتار عاطفی بالغ در هر سطحی حاصل رشد طبیعی عاطفی است شخصی قادر به کنترل عواطف خویش است که تأخیر در ارضا را تحمل کند بدون اینکه تأسف بخورد و رنج بکشد. برجسته ترین علامت بلوغ عاطفی توانایی تحمل تنش است یک علامت دیگری بی تفاوتی، برخی از انواع محرکات است که بر نوجوانان و جوانان اثر می‌کند و او را بی حوصله یا دستخوش احساسات می‌نماید بعلاوه شخص بالغ از نظر عاطفی پیوسته دارای گنجایش شادی و تفریح است کول افرادی که از لحاظ

1- Shih

2- Yu & McLellan

3- Rathnasabapathy

4- Varghese & Rathnasabapathy

عاطفی بالغ هستند دارای خصوصیات زیرند: مایل به غیر همجنس، درک نگرش رفتار دیگران، میل به پذیرش نگرش‌ها و عادات دیگران و قابلیت تأخیر پاسخهای خود (ویلیامسون و سندیک^۵، ۲۰۱۷).

نقش مدرسه در بلوغ عاطفی

مسئولیت مدرسه فقط در پرورش نیروی عقلی و آشنا کردن دانش آموزان به مسائل اجتماعی، فردی و اخلاقی خلاصه نمی‌شود، بلکه مدرسه در تغییر و اصلاح رفتارهای ناسازگار، تأمین بلوغ عاطفی و آشنایی دانش آموزان با بهداشت روانی نیز نقش اساسی ایفا می‌کند. معلم با تکریم شخصیت، محبت، توجه و ایجاد اعتماد به نفس، آنها را در مسیر صحیح هدایت قرار می‌دهد، دانش آموزان در مدرسه چگونگی برقراری روابط درست عاطفی، سازگاری با دیگران و مسئولیت‌پذیری را می‌آموزند و راه‌های مبارزه با کینه‌توزی، دیگر آزاری و حسادت را یاد می‌گیرند. اولین چیزی که یک مدرسه را به لحاظ سلامت روانی تأیید می‌کند، مدرسه‌ای است که مسئولان و معلمان آن علاوه بر اینکه راه‌های ارتباط موثر با دانش‌آموزان را می‌دانند، به برقراری ارتباط با بچه‌ها مشتاق بوده و آنها را به خودشناسی سوق دهند (فیضی و سعیدی، ۱۳۹۷).

بهبودی مدرسه

یکی از مهم‌ترین تحولات در روانشناسی معاصر، جنبش روانشناسی مثبت به رهبری مارتین سلیگمن است. این جنبش موجب شد تمرکز علم روانشناسی از آسیب‌شناسی روانی به سوی موضوعات مثبت مانند شادی، سلامت ذهن، عواطف مثبت، معنویت، خلاقیت و فضایل اخلاقی سوق داده شود. ارزیابی از وضعیت روانشناسی جهانی موجب شد سلیگمن متوجه ناسازگاری مدل پزشکی در روانشناسی شود و مدل روانشناسی مثبت را به عنوان مدل کارآمد برای کمال و تعالی انسان ارائه دهد. جنبش روانشناسی مثبت به تضاد دیرینه‌ی روانشناسی و دین‌خاتمه داد و موجب بازگشت معنویت به روانشناسی شد (کلانتری و اسمعیلی، ۱۳۹۲).

بهبودی در مدرسه

در سال‌های اخیر بهبودی در موقعیت‌های تحصیلی مورد توجه قرار گرفته است. منظور از آن داشتن احساسات مثبت در مورد دانشگاه و یادگیری‌های آن، احساس کنترل نسبت به تکالیف تحصیلی و علاقه به یادگیری و احساس خودکارآمدی تحصیلی است (کونو و ریمل، ۲۰۰۲). بهبودی به عنوان یک متغیر برونداد مهم در فرآیند تحصیلی مورد بحث قرار گرفته است و اغلب به عنوان یک مولفه‌ی کیفیت آموزشی مورد مطالعه شده است. اهمیت بهبودی دانشجویان به عنوان یک شاخص کیفیت آموزشی منعکس‌کننده‌ی علاقه‌ی متخصصان آموزشی به آن است (حاجی پور، ۱۳۹۳).

فرهنگ مدرسه

موضوع فرهنگ مدرسه و نقش آن در مدارس از موضوعات در حال رشد در ادبیات رهبری آموزشی است. تاریخچه بررسی علمی در قلمرو فرهنگ مدرسه، سابقه‌ای به اندازه تعلیم و تربیت رسمی دارد. اگر روابط ما بین عناصر آموزشی، به عنوان جنبه مهمی وجود داشته باشد، قلمرو مدیریت آموزشی زمانی که روابط درون کلاسی فرهنگ سازمانی مدرسه جو اجتماعی کلاس و موضوعاتی از این دست مورد پژوهش قرار گرفته‌اند، در حقیقت به نوعی می‌توان کنکاش پیرامون فرهنگ مدرسه را استنباط کرد. با این همه، چنانچه فرهنگ مدرسه را به عنوان پدیده خاص و یک حوزه جدید در رشته‌های مدیریت آموزشی و روانشناسی تربیتی در نظر بگیریم، سابقه مطالعات پژوهشی به شیوه علمی، به دهه ۱۹۸۰ برمی‌گردد.

⁵ - Williamson & Sandage

بهزیستی و پیشرفت تحصیلی

برخی از محققان به نقش احتمالی پیشرفت تحصیلی بر رضایت از مدرسه اشاره نموده‌اند (کارمر^۶ و همکاران، ۲۰۱۳). پژوهشگران معتقدند معدل نمرات دانش‌آموز که معیاری از پیشرفت تحصیلی وی است، با رضایت از مدرسه در ارتباط است و افرادی که رضایت بیشتری از مدرسه داشته‌اند، از معدل بالاتری برخوردار هستند. همچنین محققان خاطر نشان کردند معدل و نمرات دانش‌آموزان یکی از عوامل پیش‌بینی کننده رضایت از مدرسه است (موزه، ۱۳۹۸).

تعریف سازگاری

سازگاری عبارت است از انطباق متوالی با تغییرات و ایجاد ارتباط بین خود و محیط به نحوی که حداکثر خویشتن سازی را همراه با رفاه اجتماعی، ضمن رعایت حقایق خارجی امکان پذیر سازد. به این ترتیب، سازگاری به معنای هم‌رنگ شدن با جماعت نیست. سازگاری یعنی، شناختن این حقیقت که هر فرد باید هدف‌های خود را با توجه به چارچوب‌های اجتماعی-فرهنگی تعقیب (راجرز^۷، به نقل از والی پور، ۱۳۸۵).

پژوهش‌های انجام شده در داخل ایران

شریفی و عاشوری (۱۴۰۱) پژوهشی با عنوان «بررسی میزان هویت و بهزیستی تحصیلی و نقش آن‌ها در کاهش اهمال کاری تحصیلی دانش‌آموزان» انجام داده‌اند. روش تحقیق به لحاظ ماهیت، توصیفی-همبستگی و از حیث هدف کاربردی بود. جامعه آماری تحقیق را دانش‌آموزان مدارس مقطع متوسطه شهرستان رامسر به تعداد ۶۲۲۵ نفر تشکیل دادند. حجم نمونه تحقیق به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای ۱۸۸ نفر بدست آمد. یافته‌های تحقیق نشان داد بین هویت تحصیلی با بهزیستی تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. بین هویت تحصیلی با اهمال کاری تحصیلی رابطه منفی و معناداری وجود دارد بین بهزیستی تحصیلی و اهمال کاری تحصیلی رابطه منفی و معناداری وجود دارد.

نظری بولانی و همکاران (۱۴۰۱)، پژوهشی با عنوان «اثر بخشی مدل بهزیستی مدرسه بر رضایت تحصیلی دانش‌آموزان دختر دوره‌ی دوم متوسطه» انجام داده‌اند. جامعه آماری کلیه دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه دوم شهر کرمانشاه در سال تحصیلی ۹۶-۹۷ بود که مشغول تحصیل بودند. نتایج آزمون برای مقایسه نمرات رضایت تحصیلی در گروه‌های آزمایش و کنترل، در مرحله پس‌آزمون، نشان داد مقدار F به دست آمده برابر با ۱۲/۶ است و در سطح آلفای ۰/۰۱ معنی دار شد. در نتیجه، برنامه آموزشی بهزیستی مدرسه به صورت معناداری موجب افزایش رضایت تحصیلی شد.

برهمن و موسیوند (۱۴۰۰)، پژوهشی با عنوان «رابطه شایستگی اجتماعی، آخرت‌نگری با بهزیستی مدرسه-نقش واسطه‌ای، بلوغ عاطفی و اخلاقی نوجوانان در مدارس» انجام داده‌اند. جامعه مورد مطالعه پژوهش را کلیه دانش‌آموزان مقطع متوسطه شهر تهران در سال تحصیلی ۱۳۹۸ تشکیل می‌دهند. نتایج تحلیل‌ها نشان داد که نقش میانجی‌گر بلوغ اخلاقی و عاطفی در پیوند بین آخرت‌نگری و ادراک شایستگی و بهزیستی مدرسه، مثبت و معنادار است و الگوی پیشنهادی ۶۵ درصد واریانس بهزیستی مدرسه دانش‌آموزان را تبیین می‌کند. برپایه یافته‌های پژوهش مشخص شد تأثیر آخرت‌نگری و ادراک شایستگی بیش از آن که مستقیم باشد غیرمستقیم و از طریق بلوغ اخلاقی و عاطفی است. در نتیجه با افزایش ادراک شایستگی و آخرت‌نگری، بلوغ اخلاقی و عاطفی و بهزیستی مدرسه دانش‌آموزان افزایش می‌یابد.

پژوهش‌های انجام شده در خارج ایران

هولزر^۸ و همکاران (۲۰۲۲)، پژوهشی با عنوان «آشکارسازی ارتباط بین بهزیستی مرتبط با مدرسه، اهداف پیشرفت و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان» انجام داده‌اند. پژوهش حاضر به بررسی روابط بین بهزیستی مرتبط با مدرسه، اهداف پیشرفت و

⁶ - Karemera

⁷ - Rogers

⁸ - Holzer

پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان می‌پردازد و از اقدامات چند بعدی برای بررسی روابط بین زیرشاخه‌ها استفاده می‌کند. ما اهداف پیشرفت را برای میانجی‌گری رابطه بین بهزیستی و موفقیت در نظر گرفتیم. داده‌ها از ۱۴۸۴ دانش‌آموز دبیرستانی اتریشی جمع‌آوری شد. در حالی که فرض میانجی‌گری رد شد، اثرات متعددی از مؤلفه‌های بهزیستی مرتبط با مدرسه بر اهداف پیشرفت و پیشرفت تحصیلی شناسایی شد، از جمله ارتباط مشارکت، پشتکار و خوش‌بینی در مدرسه با اهداف تسلط، و خوش‌بینی و پشتکار در مدرسه با تحصیل. دستاورد بنابراین، این مطالعه به تمایز شواهد مربوط به سازه‌های بررسی‌شده کمک می‌کند و از رویکرد اعمال اقدامات چند بعدی برای اهداف رفاه و پیشرفت پشتیبانی می‌کند.

برایس^۹ و همکاران (۲۰۲۰)، پژوهشی با عنوان «ابعاد امید در نوجوانی: رابطه با عملکرد تحصیلی و بهزیستی مدرسه» انجام داده‌اند. مطالعه حاضر نقش امید شناختی و رفتاری را در عملکرد تحصیلی (یعنی پیشرفت و مشارکت در مدرسه) و بهزیستی (یعنی استرس و اضطراب) در سراسر نوجوانی در میان دانش‌آموزان کلاس پنجم تا دوازدهم بررسی می‌کند ($n = 643$). هنگامی که امید شناختی به طور همزمان مدل شد، به طور قابل توجهی پیشرفت، درگیری مدرسه، اضطراب و استرس را پیش‌بینی کرد. با این حال، جنبه‌های امید رفتاری تنها مشارکت مدرسه را پیش‌بینی می‌کرد.

کونو و ریمپلا^{۱۰} (۲۰۲۰)، پژوهشی با عنوان «بهزیستی در مدارس: یک مدل مفهومی» انجام داده‌اند. مدل بهزیستی مدرسه بر اساس نظریه جامعه شناختی آلاردت در مورد رفاه است و بهزیستی را به عنوان یک موجود در محیط مدرسه ارزیابی می‌کند. بهزیستی با آموزش و آموزش و با یادگیری و دستاوردها مرتبط است. شاخص‌های بهزیستی به چهار دسته تقسیم می‌شوند: شرایط مدرسه (داشتن)، روابط اجتماعی (دوست داشتن)، وسایل خودشکوفایی (بودن) و وضعیت سلامت. «وسایله‌ای برای خودشکوفایی» دربرگیرنده امکاناتی است که هر دانش‌آموز بر اساس منابع و توانایی‌های خود مطالعه کند. "وضعیت سلامت" از طریق علائم، بیماری‌ها و بیماری‌های دانش‌آموزان دیده می‌شود. هر مقوله رفاه شامل چندین جنبه از زندگی دانش‌آموزان در مدرسه است. این مدل تأثیر مهم خانه‌های دانش‌آموزان و جامعه اطراف را در نظر می‌گیرد.

این پژوهش با توجه به هدف اولیه خود که بررسی پیش‌بینی بلوغ عاطفی براساس بهزیستی مدرسه با نقش میانجی سازگاری با مدرسه بود، از نوع پژوهش کاربردی و بر اساس روش گردآوری داده‌ها می‌باشد. از نظر روش توصیفی-همبستگی و تجزیه و تحلیل داده‌ها در حیطه تحقیقات تحلیلی قرار می‌گیرد. زیرا هدف این تحقیق سنجش روابط بین متغیرها در قالب مدل علی و بر اساس روش مدل‌سازی معادلات ساختاری می‌باشد. پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌های تکمیل شده توسط محقق، اطلاعات به دست آمده با استفاده از روش‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

روش‌های تجزیه و تحلیل داده‌ها

الف) سطح توصیفی: این سطح تحلیل با استفاده از جدول فراوانی و آمارهای توصیفی (میانگین، انحراف معیار) انجام گرفت. ب) سطح تبیین: در این سطح برای انجام تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار استنباطی و برای تعیین چگونگی توزیع داده‌ها، از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف استفاده شد و از معادلات ساختاری توسط دو نرم‌افزار SPSS26 و LISREL10.1 استفاده شد.

هدف‌های پژوهش

هدف اصلی

- پیش‌بینی غیر مستقیم بلوغ عاطفی براساس بهزیستی مدرسه با نقش میانجی سازگاری با مدرسه

اهداف فرعی

- پیش‌بینی مستقیم بهزیستی مدرسه بر بلوغ عاطفی
- پیش‌بینی مستقیم بهزیستی مدرسه بر سازگاری با مدرسه
- تدوین اثر مستقیم سازگاری با مدرسه بر بلوغ عاطفی

⁹. Hitches

¹⁰ - Konu & Rimpela

فرضیه‌های پژوهش

فرضیه اصلی

- بلوغ عاطفی بر بهزیستی مدرسه با نقش میانجی سازگاری با مدرسه اثر غیرمستقیم دارد.

فرضیات فرعی

۱. بهزیستی مدرسه بر بلوغ عاطفی اثر مستقیم دارد.
۲. بهزیستی مدرسه بر سازگاری با مدرسه اثر مستقیم دارد.
۳. سازگاری با مدرسه بر بلوغ عاطفی اثر مستقیم دارد.

تجزیه و تحلیل یافته‌های تحقیق

آزمون فرضیه‌های پژوهش

آزمون فرضیه اول پژوهش: بهزیستی مدرسه بر بلوغ عاطفی اثر مستقیم دارد.

برای بررسی رابطه بین مؤلفه‌های بهزیستی مدرسه و بلوغ عاطفی از روش ضریب همبستگی گشتاوری پیرسون استفاده شد.

جدول ۱: همبستگی بین متغیرهای مؤلفه‌های بهزیستی مدرسه و بلوغ عاطفی

متغیرها		بلوغ عاطفی
	ضریب همبستگی	سطح معناداری
ارزش مدرسه	۰/۶۲۱**	۰/۰۰۱
فرسودگی تحصیلی	۰/۳۴۸**	۰/۰۰۱
رضایت تحصیلی	-۰/۳۲۲**	۰/۰۰۱
اختلال با کار مدرسه	۰/۲۸۴**	۰/۰۰۱

** در سطح ۰/۰۱ معنی دار است.

جدول ۱ نتایج همبستگی گشتاوری پیرسون بین مؤلفه‌های بهزیستی مدرسه و بلوغ عاطفی را نشان می‌دهد. نتایج نشان می‌دهد که بین ارزش مدرسه و رضایت تحصیلی با بلوغ عاطفی رابطه منفی و معکوس و بین فرسودگی تحصیلی و اختلال با کار مدرسه با بلوغ عاطفی رابطه مثبت و مستقیم وجود دارد.

متغیر ملاک: بلوغ عاطفی

متغیر پیش‌بین: مؤلفه‌های بهزیستی مدرسه

برای تعیین اثر مستقیم بهزیستی مدرسه بر روی بلوغ عاطفی، از تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده شد.

جدول ۲: نتایج تحلیل واریانس رگرسیون و خلاصه ضرایب رگرسیون چندگانه بهزیستی مدرسه بر روی بلوغ

عاطفی									
منبع	SS	df	MS	F	P	R	R ²	R	خطای
								تعدیل شده	استاندارد
رگرسیون	۲۶۲,۰۶۹	۴	۶۵,۵۱۷	۱۷/۱۳۰	۰/۰۰۱	۰/۲۵۵	۰/۲۵	۰/۰۵	۵/۱۹
باقی‌مانده	۱۶۵۳۰۶,۹۰۴	۳۲۹	۵۰۲,۴۵۳						
کل	۱۶۵۵۶۸,۹۷۳	۳۳۳							

نتایج رگرسیون چندگانه به شیوه همزمان نشان داد که مؤلفه‌های بهزیستی مدرسه در کل توانسته‌اند است ۵ درصد از واریانس متغیر بلوغ عاطفی را تبیین کنند (جدول ۲). نتایج تحلیل واریانس با مقدار آزمون $F=17/130$ نتایج بدست آمده از تحلیل رگرسیون را تایید کرد و نشان داد که میزان واریانس تبیین شده توسط متغیر پیش بین ناشی از تصادف نیست.

جدول ۳: نتایج ضرایب رگرسیون چندگانه بهزیستی مدرسه بر روی بلوغ عاطفی

P	t	Beta	خطای استاندارد	B	پیش‌بین
۰,۰۰۱	۶,۱۴۱		۲۴,۴۵۳	۱۵۰,۱۷۱	ثابت
۰,۰۲۵	-۲,۱۴۵	-۰,۶۲۱	۰,۶۴۱	-۰,۱۱۶	ارزش مدرسه
۰,۰۴۸	۳,۱۸۱	۰,۳۴۸	۰,۲۹۸	۰,۰۴۳	فرسودگی تحصیلی
۰,۰۰۳	-۴,۶۰۱	-۰,۳۲۲	۰,۳۴۲	-۰,۲۰۶	رضایت تحصیلی
۰,۰۰۵	۳,۶۳۶	۰,۲۸۴	۰,۷۲۰	۰,۴۵۸	اختلال با کار مدرسه

پس از نتایج خلاصه رگرسیون و تحلیل واریانس نتایج ضرایب رگرسیون بررسی شد. نتایج حاکی از این بود که ضرایب رگرسیونی مؤلفه‌های بهزیستی مدرسه برای ارزش مدرسه ($p < 0/025, t = -2/145, \beta = -0/621$), فرسودگی تحصیلی ($p < 0/048, t = 3/181, \beta = 0/348$), رضایت تحصیلی ($p < 0/003, t =$ رضایت تحصیلی), ($p < 0/005, t = 3/636, \beta = 0/284$) اختلال با کار مدرسه، ($p < 0/005, t = 3/636, \beta = 0/284$) معنادار است بدین معنا که هر چه ارزش مدرسه و رضایت تحصیلی بیشتر شود مقدار بلوغ عاطفی کاهش پیدا می‌کند و هرچه فرسودگی تحصیلی و اختلال با کار مدرسه بیشتر شود مقدار بلوغ عاطفی نیز افزایش پیدا می‌کند و برعکس (جدول ۳).

آزمون فرضیه دوم پژوهش: بهزیستی مدرسه بر سازگاری با مدرسه اثر مستقیم دارد.

برای بررسی رابطه بین مؤلفه‌های بهزیستی مدرسه و سازگاری با مدرسه از روش ضریب همبستگی گشتاوری پیرسون استفاده شد.

جدول ۴: همبستگی بین متغیرهای مؤلفه‌های بهزیستی مدرسه و سازگاری با مدرسه

متغیرها		سازگاری با مدرسه
	ضریب همبستگی	سطح معناداری
ارزش مدرسه	۰/۵۸۴**	۰/۰۰۱
فرسودگی تحصیلی	-۰/۴۲۲**	۰/۰۰۱
رضایت تحصیلی	۰/۳۹۶**	۰/۰۰۱
اختلال با کار مدرسه	-۰/۲۵۳**	۰/۰۰۱

** در سطح ۰/۰۱ معنی دار است.

جدول ۴ نتایج همبستگی گشتاوری پیرسون بین مؤلفه‌های بهزیستی مدرسه و سازگاری با مدرسه را نشان می‌دهد. نتایج نشان می‌دهد که بین ارزش مدرسه و رضایت تحصیلی با سازگاری با مدرسه رابطه مثبت و مستقیم و بین فرسودگی تحصیلی و اختلال با کار مدرسه با سازگاری با مدرسه رابطه منفی و معکوس وجود دارد.

متغیر ملاک: سازگاری با مدرسه

متغیر پیش‌بین: مؤلفه‌های بهزیستی مدرسه

برای تعیین اثر مستقیم بهزیستی مدرسه بر روی سازگاری با مدرسه، از تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده شد.

جدول ۵: نتایج تحلیل واریانس رگرسیون و خلاصه ضرایب رگرسیون چندگانه بهزیستی مدرسه بر روی سازگاری

با مدرسه									
منبع	SS	df	MS	F	P	R	R ²	R	خطای تعدیل شده استاندارد
رگرسیون	۸۱,۸۲۸	۴	۲۶,۵۴۱	۱۵/۷۷۱	۰/۰۰۱	۰/۳۳	۰/۱۰	۰/۱۰	۵/۱۵
باقی‌مانده	۸۷۳۱,۸۲۵	۳۲۹							
کل	۸۸۱۳,۶۵۳	۳۳۳							

نتایج رگرسیون چندگانه به شیوه همزمان نشان داد که مؤلفه‌های بهزیستی مدرسه در کل توانسته‌اند است ۱۰ درصد از واریانس متغیر سازگاری با مدرسه را تبیین کنند (جدول ۵). نتایج تحلیل واریانس با مقدار آزمون $F = ۱۵/۷۷۱$ نتایج بدست آمده از تحلیل رگرسیون را تایید کرد و نشان داد که میزان واریانس تبیین شده توسط متغیر پیش بین ناشی از تصادف نیست.

جدول ۶: نتایج ضرایب رگرسیون چندگانه بهزیستی مدرسه بر روی سازگاری با مدرسه

پیش‌بین	B	خطای استاندارد	Beta	t	P
ثابت	۳۵,۰۸۸	۵,۶۲۰		۶,۲۴۳	۰,۰۰۱
ارزش مدرسه	۰,۱۷۴	۰,۱۴۷	۰,۵۸۴	۲,۱۸۱	۰,۰۰۸
فرسودگی تحصیلی	-۰,۰۵۵	۰,۱۶۹	-۰,۴۲۲	-۲,۷۹۶	۰,۰۲۴
رضایت تحصیلی	۰,۰۷۵	۰,۰۷۹	۰,۳۸۱	۳,۹۵۰	۰,۰۰۳
اختلال با کار مدرسه	-۰,۲۷۶	۰,۱۶۵	-۰,۲۴۸	-۲,۶۶۸	۰,۰۱۱

پس از نتایج خلاصه رگرسیون و تحلیل واریانس نتایج ضرایب رگرسیون بررسی شد. نتایج حاکی از این بود که ضرایب رگرسیونی مؤلفه‌های بهزیستی مدرسه برای ارزش مدرسه ($p < 0/008$, $t = 2/181$, $\beta = 0/584$)، فرسودگی تحصیلی ($p < 0/024$, $t = -2/796$, $\beta = -0/422$)، رضایت تحصیلی ($p < 0/003$, $t = 3/950$)، اختلال با کار مدرسه ($p < 0/011$, $t = -2/668$, $\beta = -0/248$) معنادار است بدین معنا که هر چه ارزش مدرسه و رضایت تحصیلی بیشتر شود مقدار سازگاری با مدرسه افزایش پیدا می‌کند و هر چه فرسودگی تحصیلی و اختلال با کار مدرسه بیشتر شود مقدار سازگاری با مدرسه کاهش پیدا می‌کند و برعکس (جدول ۶).

آزمون فرضیه سوم پژوهش: سازگاری با مدرسه بر بلوغ عاطفی اثر مستقیم دارد.

برای بررسی رابطه بین مؤلفه‌های سازگاری با مدرسه و بلوغ عاطفی از روش ضریب همبستگی گشتاوری پیرسون استفاده شد.

جدول ۷: همبستگی بین متغیرهای مؤلفه‌های سازگاری با مدرسه و بلوغ عاطفی

متغیرها		بلوغ عاطفی
سطح معناداری	ضریب همبستگی	
۰/۰۰۱	-۰/۴۲۱**	سازگاری عاطفی
۰/۰۰۱	-۰/۳۶۶**	سازگاری اجتماعی
۰/۰۰۱	-۰/۲۳۱**	سازگاری آموزشی

** در سطح ۰/۰۱ معنی دار است.

جدول ۷ نتایج همبستگی گشتاوری پیرسون بین مؤلفه‌های سازگاری با مدرسه و بلوغ عاطفی را نشان می‌دهد. نتایج نشان می‌دهد که بین سازگاری عاطفی، اجتماعی و آموزشی با بلوغ عاطفی رابطه منفی و معکوس وجود دارد.

متغیر ملاک: بلوغ عاطفی

متغیر پیش‌بین: مؤلفه‌های سازگاری با مدرسه

برای تعیین اثر مستقیم مؤلفه‌های سازگاری با مدرسه بر روی بلوغ عاطفی، از تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده شد.

جدول ۸: نتایج تحلیل واریانس رگرسیون و خلاصه ضرایب رگرسیون چندگانه سازگاری با مدرسه بر روی بلوغ

عاطفی									
منبع	SS	df	MS	F	P	R	R ²	R	خطای
									تعدیل استاندارد شده
رگرسیون	۱۴۴۰،۹۰۴	۳	۴۸۰،۳۰۱	۱۲/۹۶۶	۰/۰۰۱	۰/۱۹۳	۰/۰۳	۰/۰۲	۲۲/۳۰۲
باقی‌مانده	۱۶۴۱۲۸،۰۶۹	۳۳۰	۴۹۷،۳۵۸						
کل	۱۶۵۵۶۸،۹۷۳	۳۳۳							

نتایج رگرسیون چندگانه به شیوه همزمان نشان داد که مؤلفه‌های سازگاری با مدرسه در کل توانسته‌اند است ۲ درصد از واریانس متغیر بلوغ عاطفی را تبیین کنند (جدول ۸). نتایج تحلیل واریانس با مقدار آزمون $F=12/966$ نتایج بدست آمده از تحلیل رگرسیون را تایید کرد و نشان داد که میزان واریانس تبیین شده توسط متغیر پیش‌بین ناشی از تصادف نیست.

جدول ۹: نتایج ضرایب رگرسیون چندگانه سازگاری با مدرسه بر روی بلوغ عاطفی

پیش‌بین	B	خطای استاندارد	Beta	t	P
ثابت	۱۵۲،۱۴۹	۱۰،۸۲۵		۱۴،۰۵۵	۰،۰۰۱
سازگاری عاطفی	-۰،۹۲۰	۰،۶۱۲	-۰،۴۱۲	-۳،۵۰۵	۰،۰۳۸
سازگاری اجتماعی	-۰،۱۷۸	۰،۴۱۶	-۰،۳۵۲	-۲،۳۴۴	۰،۰۰۹
سازگاری آموزشی	-۰،۲۷۱	۰،۴۱۵	-۰،۲۱۱	-۲،۶۵۲	۰،۰۴۱

پس از نتایج خلاصه رگرسیون و تحلیل واریانس نتایج ضرایب رگرسیون بررسی شد. نتایج حاکی از این بود که ضرایب رگرسیونی مؤلفه‌های سازگاری با مدرسه برای سازگاری عاطفی ($p < 0/038$, $t = -3/505$, $\beta = -0/412$)، سازگاری اجتماعی ($p < 0/041$, $t = 2/344$, $\beta = 0/352$)، سازگاری آموزشی ($p < 0/009$, $t = 2/344$, $\beta = 0/352$)، معنادار است بدین معنا که هر چه سازگاری عاطفی، اجتماعی و آموزشی بیشتر شود مقدار بلوغ عاطفی کاهش پیدا می‌کند و برعکس (جدول ۹).

آزمون فرضیه اصلی پژوهش: بلوغ عاطفی بر بهزیستی مدرسه با نقش میانجی سازگاری با مدرسه اثر غیرمستقیم دارد.

جدول ۱۰: همبستگی بین بلوغ عاطفی با بهزیستی مدرسه و سازگاری با مدرسه

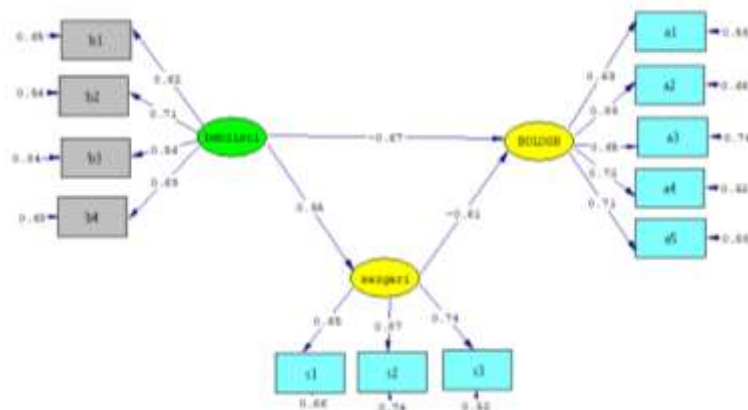
متغیرها		بلوغ عاطفی	
	ضریب همبستگی	سطح معناداری	
بهزیستی مدرسه	۰/۷۸۸**	۰/۰۰۱	
سازگاری با مدرسه	۰/۵۶۳**	۰/۰۰۱	

** در سطح ۰/۰۱ معنی دار است.

جدول ۷ نتایج همبستگی گشتاوری پیرسون بین بلوغ عاطفی با بهزیستی مدرسه و سازگاری با مدرسه را نشان می دهد. نتایج نشان می دهد که بین بلوغ عاطفی با بهزیستی مدرسه و سازگاری با مدرسه رابطه منفی و معکوس وجود دارد.

بررسی مدل مفهومی پژوهش

تجزیه و تحلیل با کاربرد روش حداکثر درست نمایی برای تخمین پارمترها^{۱۱}، به کار برده شد. برای ارزیابی برازش مدل از شاخص کای اسکوئر^{۱۲}، شاخص نسبت کای اسکوئر به درجه آزادی^{۱۳}، ریشه میانگین مربعات خطای برآورد^{۱۴} (RMSEA)، ریشه میانگین مربعات باقی مانده استاندارد شده^{۱۵} (SRMR)، شاخص نیکویی برازش^{۱۶} (GFI)، شاخص برازش مقایسه‌ای^{۱۷} (CFI)، شاخص برازش هنجار شده^{۱۸} (NFI) و شاخص برازندگی فزاینده^{۱۹} (IFI) استفاده شد (جدول ۸).
مدل تحلیل عاملی تأییدی این بخش در قالب شکل (۲) و شاخص‌های نیکویی برازش مدل تأیید عاملی مدل در جدول (۱۱) ارائه شده است.

شکل ۲: مدل مفهومی پژوهش، نتایج ضرایب رگرسیونی استاندارد شده ی مدل (نکته: تمامی ضرایب مشخص شده در سطح ۰/۰۰۱ معنادار است).

در این بخش به بررسی برازش مدل بر اساس داده‌های جمع آوری شده پرداخته شده است. در این راستا هفت شاخص (کای اسکوئر/ درجه آزادی، ریشه میانگین مربعات خطای برآورد، ریشه میانگین باقی مانده‌ها، برازش مقایسه‌ای، برازش فزاینده، نیکویی برازش و نکویی برازش تعدیل شده) مورد بررسی قرار گرفته است.

جدول ۱۱: نتایج شاخص‌های برازش مدل اندازه گیری

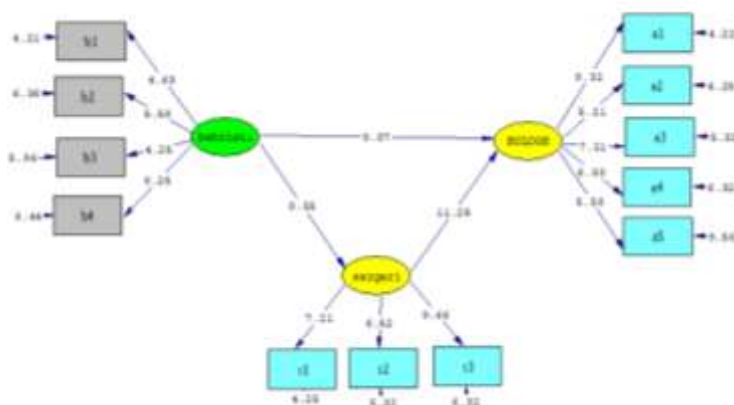
AGFI	GFI	CFI	IFI	RMR	RMSEA	CMIN/DF	شاخص برازش
بیشتر از ۰/۸	بیشتر از ۰/۹	بیشتر از ۰/۹	بیشتر از ۰/۹	کمتر از ۰/۰۸	کمتر از ۰/۰۸	کمتر از ۳	میزان استاندارد
0/881	0/832	0/980	0/941	0/061	0/029	2/040	میزان پژوهش

میزان شاخص کای اسکوئر/ درجه آزادی در این پژوهش برابر با (۲/۰۴۰) بدست آمده که با توجه به اینکه این مقدار کمتر از میزان استاندارد ۳ است مورد تایید می‌باشد. شاخص برازندگی ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA) به عنوان یک شاخص مطلوب به حساب می‌آید که طبق نظر کلانتری (۱۳۸۸) اگر این شاخص کمتر از ۰/۰۸ باشد برازش مطلوب، بین

11 -Maximum likelihood
 12 -Chi-Square
 13 -chi-square ratio to free degree
 14 -Root Mean Square Error of Approximation
 15 -Standard Root Mean Square Residual
 16 -Goodness of Fit Index
 17 -comparative fit index
 18 -Normed fit index
 19 -Incremental Fit Index

۰/۰۸ تا ۰/۱۱ برآزش متوسط و بیشتر از ۰/۱۱ حاکی از برآزش نامناسب است. با توجه به اینکه مقدار این شاخص برای پژوهش حاضر برابر با (۰/۰۲۹) بدست آمده مناسب است. همچنین میزان استاندارد شاخص ریشه میانگین باقی مانده‌ها (RMR) نیز کمتر از ۰/۰۸ می‌باشد که با توجه به اینکه مقدار این شاخص در پژوهش حاضر برابر با (۰/۰۶۱) حاصل شده از نظر برآزش مورد تایید است. طبق نظر هومن (۱۳۸۴) میزان برآزش عالی برای شاخص‌های برآزش مقایسه ای یا تطبیقی (CFI) و شاخص برآزش فزاینده (IFI) بیشتر از ۰/۹ می‌باشد که با توجه به اینکه مقدار این شاخص‌ها به ترتیب برابر با (۰/۹۴۱) و (۰/۹۸۰) بوده و از آنجا که برای هر دو شاخص برآزش مقایسه ای یا تطبیقی (CFI) و شاخص برآزش فزاینده (IFI) بیشتر از مقدار استاندارد هستند برآزش از نظر این شاخص‌ها مورد تایید است. طبق نظر (لای و همکاران، ۲۰۰۹) و کلانتری (۱۳۸۸) میزان استاندارد برای شاخص نیکویی برآزش (GFI) و نکویی برآزش تعدیل شده (AGFI) بیشتر از ۰/۸ می‌باشد که با توجه به اینکه مقدار این شاخص‌ها برای پژوهش حاضر برابر با (۰/۸۳۲) و (۰/۸۸۱) بوده و با میزان استاندارد مطابقت دارد حاکی از برآزش مناسب است. با توجه به نتایج بدست آمده از شاخص‌های برآزش مدل اندازه‌گیری بعد از اصلاح مشخص شد که تمامی شاخص‌ها در حد استاندارد بوده و برآزش مدل مورد تایید می‌باشد.

برآزش مدل معادلات ساختاری جهت بررسی فرضیه‌های پژوهش

شکل ۳: مدل مفهومی پژوهش، و نتایج t-value مدل

جدول ۱۲: ضرایب استاندارد شده، مستقیم، غیر مستقیم و کل در مدل مفهومی پژوهش

متغیر ملاک	متغیر پیش بین	اثر مستقیم	اثر غیرمستقیم	اثر کل	واریانس تبیین شده
بلوغ عاطفی	بهبودی مدرسه	-۰/۶۷		-۰/۶۷	۰/۶۸
روی بلوغ عاطفی	بهبودی مدرسه		-۰/۷۹	-۰/۷۹	۰/۶۵

از طریق نقش میانجی سازگاری مدرسه

نتایج بدست آمده از مدل مفهومی نشان داد که اثر مستقیم و استاندارد شده‌ی بهبودی مدرسه ($\beta = -0/67, p < 0/01$) روی بلوغ عاطفی معنادار و منفی است به طوری که بهبودی مدرسه می‌تواند بلوغ عاطفی را پیش بینی کند. بدین معنی که با افزایش بهبودی مدرسه میزان بلوغ عاطفی کاهش می‌یابد و برعکس.

همچنین ضرایب بدست آمده از اثر غیر مستقیم بهبودی مدرسه ($\beta = -0/79, p < 0/01$) بررسی شد که نتایج بدست آمده نشان داد که متغیر بهبودی مدرسه به صورت غیرمستقیم و با نقش میانجی سازگاری مدرسه می‌تواند بلوغ عاطفی را پیش بینی کند، بدین معنا که هر چه فرد بهبودی مدرسه بیشتری داشته باشد از طریق سازگاری مدرسه بلوغ عاطفی او نیز کاهش می‌یابد (جدول ۱۲).

بحث و نتیجه گیری

فرضیه اصلی پژوهش: « بلوغ عاطفی بر بهبودی مدرسه با نقش میانجی سازگاری با مدرسه اثر غیرمستقیم دارد.»

نتایج جدول (۱۲) نشان داد بلوغ عاطفی بر بهزیستی مدرسه با نقش میانجی سازگاری با مدرسه اثر غیرمستقیم دارد به این صورت که متغیر بهزیستی مدرسه به صورت غیرمستقیم و با نقش میانجی سازگاری مدرسه می‌تواند بلوغ عاطفی را پیش‌بینی کند، بدین معنا که هر چه فرد بهزیستی مدرسه بیشتری داشته باشد از طریق سازگاری مدرسه بلوغ عاطفی او نیز کاهش می‌یابد. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش‌های نظری بولانی و همکاران (۱۴۰۱)، برهمن و موسیوند (۱۴۰۰)، شالیان (۱۴۰۰)، انوری و میکائیلی منیع (۱۴۰۰)، بیان‌فر وفائی‌نژاد (۱۴۰۰)، شجری و حجازی (۱۳۹۸)، نجفی و عبداللهی (۱۳۹۶)، باباخانی و سامانی‌پور (۱۳۹۶)، مفرد و همکاران (۱۳۹۵)، حسینی سهی (۱۳۹۲)، هولزر و همکاران (۲۰۲۲)، برایس و همکاران (۲۰۲۰)، لین و هسو (۲۰۲۰) همسو می‌باشد. در تبیین این یافته می‌توان گفت بلوغ عاطفی توانایی افراد برای مدیریت عواطف خود و همچنین ارزیابی حالت‌های عاطفی دیگران در روابط بین فردی، به‌منظور اتخاذ تصمیمات و اقدامات مناسب تعریف می‌شود. برجسته‌ترین علامت بلوغ عاطفی توانایی تحمل تنش و درعین حال بی‌تفاوتی به برخی از محرک‌هایی است که بر فرد اثر می‌گذارد و ممکن است او را دستخوش احساسات منفی می‌کنند (رافیدالی^{۲۰}، ۲۰۱۷؛ قربانی و حسین‌آبادی، ۱۴۰۰). رسیدن به بلوغ فکری نتیجه تحول شناختی در انسان است. این تحول شناختی، خود نتیجه تعامل بین درون (ژنتیک و خلق و خو) و بیرون (عوامل محیطی) است. پس واقعیت این است که آنچه در اختیار فرد قرار دارد، دستکاری عوامل محیطی مثل خانواده، مدرسه، دوستان، تمرینات فکری، مطالعه و ... است و نه همه چیز و هر چه محیط فرد کیفیت بهتری داشته باشد، طبعاً راه رشد فکر و رسیدن به تفکر بالغانه هموارتر خواهد بود و اما خصوصیات افرادی که از نظر فکری و عاطفی به بلوغ و پختگی رسیده‌اند، از این قرار است: - فرد پخته، مسائل زندگی اعم از شخصی، اجتماعی و سیاسی را درک و با آنها عاقلانه برخورد می‌کند، نه احساسی و هیجانی (سچرودت^{۲۱}، ۲۰۱۵). همچنین بلوغ عاطفی دانش‌آموزان می‌تواند تحت تأثیر بهزیستی آنان در مدرسه باشد؛ زیرا در سال‌های اخیر مفهوم بهزیستی مدرسه دانش‌آموزان به‌عنوان یکی از اهداف اصلی مدارس مورد توجه قرار گرفته است. در واقع بررسی بهزیستی مدرسه می‌تواند اولین اقدام به‌سوی تحقق تأمین رضایت و بهبود خدمات مدارس باشد (فیضی و سعیدی، ۱۳۹۷) و در این میان سازگاری آن‌ها در مدرسه می‌تواند نقش میانجی را ایفا کند زیرا محیط آموزشی پلی است که افراد از آن گذشته و پایه دنیای وسیع جامعه می‌گذارند. سازگاری دارای جنبه‌های مختلفی است و به ابعاد مختلف زندگی از جمله زندگی تحصیلی تأثیر می‌گذارد. قائل شدن مرز روشنی بین انواع سازگاری کار ساده‌ای نیست و انواع تمایزهایی که در فنون پژوهشی مطرح می‌شود، چندان صریح و واضح نیستند، ولی حیطه‌های کلی برای سازگاری می‌توان بیان کرد مثلاً سازگاری در انتقال در محیط با موقعیت جدید، سازگاری در روابط بین فردی، سازگاری در موقعیت‌های آموزشی که به این نوع سازگاری، سازگاری مدرسه گفته می‌شود. بنابراین این پژوهش به پیش‌بینی بلوغ عاطفی براساس بهزیستی مدرسه با نقش میانجی سازگاری با مدرسه پرداخت.

فرضیه اول پژوهش: «بهزیستی مدرسه بر بلوغ عاطفی اثر مستقیم دارد»

نتایج جدول (۳) نشان داد بهزیستی مدرسه بر بلوغ عاطفی اثر مستقیم دارد؛ نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش‌های برهمن و موسیوند (۱۴۰۰)، نجفی و عبداللهی (۱۳۹۶)، حسینی سهی (۱۳۹۲)، برایس و همکاران (۲۰۲۰) همسو می‌باشد. در تبیین این یافته می‌توان گفت هافمن^{۲۲} (۲۰۰۱) بهزیستی مدرسه را به عنوان برخورد و رفتار دانش‌آموزان در مواقع حضور در مدرسه تعریف می‌کند. آگاهی و درک دانش‌آموزان از فضا و جو مدرسه، ساختار مدرسه و ارتباط دانش‌آموزان با معلمان و همچنین علاقه و میل به مدرسه را در تعریف بهزیستی مدرسه به کار برده‌اند (هافرچتر^{۲۳} و همکاران، ۲۰۲۰). این مفهوم شامل دامنه‌ای از احساس امنیت و اطمینان نسبت به مدرسه و درجه‌ای از انتظارات معلمان است. این سازه ابتدا توسط سامدل^{۲۴} (۱۹۹۸) و اپدناکر و وان دامی^{۲۵} (۲۰۰۰)، وارد حیطه روان‌شناسی تربیتی شد و به عنوان احساس، افکار، اعمال و رفتار دانش‌آموزان در موقع حضور در مدرسه در نظر گرفته شد. بهزیستی مدرسه نشان می‌دهد که دانش‌آموزان از حضور در

²⁰ -Rafeedali

²¹ - Schrodt

²² - Hoffman

²³ - Hoferichter

²⁴ - Samedel

²⁵ - Updenaker and Van Damme

مدرسه لذت برده و این حضور را بر بسیاری از فعالیت های دیگر ترجیح می دهند. مفهوم بهزیستی مدرسه به چهار زیر مولفه تقسیم می شود. اول: شرایط مدرسه (داشتن) دوم: روابط اجتماعی در مدرسه (دوست داشتن) سوم: روش های خودشکوفایی در مدرسه (شدن) چهارم: وضعیت سلامتی (سلامت) (کونو و ریمپلا^{۲۶}، ۲۰۲۰). بلوغ عاطفی در ساحت برنامه آموزشی مانند سایر ابعاد اعتقادی، عبادی و اخلاقی مهجور مانده است (نصراله و همکاران، ۱۳۹۲) و این مهجوریت تا اندازه های بوده است که عده ای حکم بر مغفول بودن برنامه درسی تربیت آموزشی، روانشناختی، معنوی، فرهنگی، اجتماعی در سطح برنامه های درسی داده اند (برهمن و موسیوند، ۱۴۰۰) و هم اشراف به این ساحت تربیتی در سایر ساحت های تربیتی بر اساس رویکرد تلفیقی مورد تأکید است (جاینز^{۲۷}، ۲۰۱۷)؛ بنابراین با توجه به ابعاد بلوغ عاطفی به عنوان بلوغ انسانی در دوران نوجوانی و جوانی و تدوین برنامه های آموزشی بر اساس آنها می توان زمینه را برای رشد عاطفی که باعث تعدیل و تنظیم هیجانات منفی (اضطراب، افسردگی، احساس گناه، شرم، پرخاشگری و...) هستند را تقویت نمود. لین و هاسو^{۲۸} (۲۰۲۰) در پژوهش خود که به بررسی رابطه بین توافق و بهزیستی در مدرسه در میان ۸۹۰ نفر از دانش آموزان مقطع متوسطه در تایوان پرداختند، نشان دادند بهزیستی مدرسه با برخی عوامل موثر در زندگی دانش آموزان از جمله سلامت جسمانی و روانی، رضایت از زندگی، خودارزیابی، خودکارآمدی و سازگاری با مدرسه ارتباط دارد (بیان فر و وفائی نژاد، ۱۴۰۰). لنت^{۲۹} و همکاران (۲۰۱۴) بهزیستی را با جنبه های جنبه های مثبت سازگاری در محیط های کار، مدرسه و دانشگاه در نظر گرفته اند. آن ها معتقدند افراد بیشتر دوست دارند بهزیستی را با حوزه های خاصی همچون کار، دانشگاه و مدرسه مرتبط سازند که عبارتند از: درگیر بودن در فعالیت های هدف محور، رشد پیشرفت در حوزه های خاصی از اهداف، درک خودبه عنوان فردی کارآمد و دریافت بازخورد مثبت از طریق انجام دادن فعالیت ها و دستیابی به منابع و حمایت های محیطی تا آن ها را قادر سازد که موفق شوند و اهدافشان را دنبال کنند (برهمن و موسیوند، ۱۴۰۰)؛ بنابراین سازگاری می تواند با بلوغ عاطفی و بهزیستی مدرسه در ارتباط باشد.

فرضیه دوم پژوهش: « بهزیستی مدرسه بر سازگاری با مدرسه اثر مستقیم دارد. »

نتایج جدول (۶) نشان داد بهزیستی مدرسه بر سازگاری با مدرسه اثر مستقیم دارد. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش های نظری بولانی و همکاران (۱۴۰۱)، شالیان (۱۴۰۰)، انوری و میکائیلی منیع (۱۴۰۰)، بیان فر وفائی نژاد (۱۴۰۰)، هولزر و همکاران (۲۰۲۲)، برایس و همکاران (۲۰۲۰)، لین و هسو (۲۰۲۰) همسو می باشد. در تبیین این یافته می توان گفت متغیری که از گذشته تا کنون، همواره موضوع پژوهشی جذاب و چالش برانگیزی برای جامعه پژوهشی بوده است، به طوری که پژوهشگران، این سازه را سازگاری با مدرسه^{۳۰} نامیده اند (یامادا^{۳۱}، ۲۰۱۹). این اهمیت و نقش مهم در نظام آموزشی و آینده دانش آموزان همواره محرک پژوهشگران برای فهم متغیرهای اثرگذار بر این سازه بوده است. سازگاری یک مفهوم نسبی است و تحت تأثیر فرهنگ ها و اعتقادات از جامعه ای به جامعه دیگر فرق می کند و می تواند رابطه بین بلوغ عاطفی و بهزیستی مدرسه در دانش آموزان را میانجی کند. از طرف دیگر رفتار آدمی تحت تأثیر عوامل مختلفی از جمله خانواده، مدرسه، گروه همسالان و سایر عوامل اجتماعی قرار دارد و شخصیت انسان در صورتی به کمال می رسد که بین او و محیط پیرامونش تعادل و تعامل مناسبی صورت پذیرد (گوپالان^{۳۲} و همکاران، ۲۰۱۹). انسان موجودی انعطاف پذیر است او نه تنها با محیط سازگار می شود، بلکه محیط را بر طبق خواسته های خود دگرگون می کند؛ بنابراین سازگاری و هماهنگ شدن با خود و محیط پیرامون خود برای هر موجود زنده ای ضرورتی حیاتی است و در شکل گیری سازگاری عواملی چون شیوه های تربیتی، عوامل آموزشی، ارزش ها و اعتقادات حاکم، گروه همسالان، خانواده و آموزش و پرورش مؤثر است. سازگاری دانش آموزان با مدرسه به توانایی فرد در تطابق با محیط مدرسه اشاره دارد که در این فرایند فرد برای وفق دادن خود با فشارهای بیرونی و درونی محیط مدرسه تلاش می کند (عسکری و همکاران، ۱۳۹۹). نگرش مثبت و بهزیستی اشتیاق به ادامه ارتباط و یادگیری را تشدید

26 - Konu & Rimpela

27 - Jainz

28 - Lin & Hsu

29 - Lent

30 - School compatibility

31 - Yamada

32 - Gopalan

می‌کند (بدری گرگری و همکاران، ۱۳۹۸). خلاقیت در دانش‌آموزان را بالا می‌برد و ویژگی‌های شخصیتی دانش‌آموزان را شکوفا می‌نماید. دانش‌آموزان به مقوله‌های انتظارات معلمان از دانش‌آموزان با کادر آموزشی مدرسه، تعامل دانش‌آموزان با یکدیگر، شرکت در فعالیت‌های فوق‌برنامه، رعایت نظم و انضباط در محیط مدرسه، رعایت بهداشت و نظافت در محیط مدرسه، انجام تکالیف درسی به صورت خلاقانه و انجام کارهای پژوهشی در حیطه موضوعات درسی توجه نشان داده‌اند (قدم‌پور و همکاران، ۱۳۹۷) با بالا بودن توانایی در تمیز هیجانات و اصلاح خلق‌وخو در دانش‌آموزان می‌توان توقع داشت که وضعیت سازگاری با مدرسه آنان به هویتی موفق و تکامل یافته سوق پیدا کند (ویناس^{۳۳} و همکاران، ۲۰۲۰)؛ بنابراین بهزیستی مدرسه می‌تواند با سازگاری با مدرسه در ارتباط باشد.

فرضیه سوم: « سازگاری با مدرسه بر بلوغ عاطفی اثر مستقیم دارد.»

نتایج جدول (۹) نشان داد سازگاری با مدرسه بر بلوغ عاطفی اثر مستقیم دارد. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش‌های شجری و حجازی (۱۳۹۸)، باباخانی و سامانی‌پور (۱۳۹۶)، مفرد و همکاران (۱۳۹۵)، لین و هسو (۲۰۲۰) همسو می‌باشد. از آنجایی که سازگاری با محیط مدرسه یکی از مهم‌ترین دلایلی است که به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا عملکرد بهتری در این فضا داشته باشد بنابراین سازگاری با محیط، مهارتی است که باید هر کسی در طول زندگی شخصی و اجتماعی خود از آن بهره‌مند گردد. زیرا در طول زندگی، همواره مسائل و مشکلاتی پیش پای انسان قرار خواهند گرفت و اگر فرد نتواند در مقابل ناملازمات مقاوم بوده و مشکلات را حل کند، به سختی شکست خواهد خورد. بهترین دوران برای یادگیری این مهارت از همان دوران دانش‌آموزی و مدرسه شروع می‌شود. دانش‌آموز بهترین اوقات روز خود را در مدرسه می‌گذراند و اگر در کنار تحصیل با چالش‌ها و سختی‌های آن نیز مقابله کند، بی‌شک نتایج ارزنده‌ای خواهد گرفت. در واقع تنها خروجی یک مدرسه خوب، کارنامه‌ای از نمرات پایان سال نیست (یامادا، ۲۰۱۹). در کنار تمام نمرات عالی و آموزش صحیح درس‌های مختلف باید دانش‌آموزی قوی و مصمم را تحویل جامعه دهد. در غیراینصورت، دانش‌آموز با بهترین نمرات و نتایج علمی همواره سرخورده و کلافه خواهد بود. بلوغ عاطفی مناسب به عنوان یکی از مؤلفه‌های اساسی سازگار شدن با شرایط تلقی می‌شود و کمبود یا عدم بلوغ عاطفی می‌تواند به عنوان عامل مخرب و تهدید کننده تفکر منطقی که موجب بروز خطا در قضاوت شده و واکنش‌های ناسازگارانه را ایجاد می‌کند تلقی شود. آدرینا (۲۰۱۲) بلوغ عاطفی تسهیل کننده سازگاری اجتماعی است چراکه اگر عاطفه خوشایند شکل بگیرد، فرد به تلاش خاص و زیادی برای سازگار شدن نیاز ندارد، اما عاطفه ناخوشایند هشدار می‌دهد مبنی بر اینکه بایستی دقیق و مراقب بود زیرا این عاطفه تفکر معطوف به بیرون را ایجاد می‌کند که موجب انطباق با خواسته‌ها و شرایط دنیای خارجی می‌شود که این امر خود مقدمه ایده‌ها و باورهای بیرونی محسوب می‌شود و زمینه سازگاری را فراهم می‌نماید (باباخانی و سامانی‌پور، ۱۳۹۶)؛ بنابراین سازگاری با مدرسه می‌تواند با بلوغ عاطفی در ارتباط باشد.

پیشنهاد‌های پژوهش

پیشنهاد‌های پژوهشی

۱. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده بر روی نمونه‌های مختلف انجام شود.
۲. پیشنهاد می‌شود تأثیر متغیرهای دیگر مورد بررسی قرار گیرد.
۳. اجرای پژوهش‌های مشابه از طریق مصاحبه و ... و با استفاده از نمونه‌های مختلف، می‌تواند تکرارپذیری یافته‌های پژوهش حاضر را بررسی کند.

پیشنهاد‌های کاربردی

- ۱- در راستای نتایج حاصل از فرضیه اول پژوهش پیشنهاد می‌گردد پیشنهاد می‌گردد با توجه به ابعاد بلوغ عاطفی به عنوان بلوغ انسانی در دوران نوجوانی و جوانی و تدوین برنامه‌های آموزشی بر اساس آنها می‌توان زمینه را برای رشد عاطفی که

باعث تعدیل و تنظیم هیجانات منفی (اضطراب، افسردگی، احساس گناه، شرم، پرخاشگری و...) هستند را تقویت نمود و از این طریق به بهزیستی مدرسه کمک نمود.

۲- در راستای نتایج حاصل از فرضیه دوم پژوهش، پیشنهاد می‌گردد به بهزیستی دانش‌آموزان توجه ویژه‌ای شود زیرا دانش‌آموزان به مقوله‌های انتظارات معلمان از دانش‌آموزان با کادر آموزشی مدرسه، تعامل دانش‌آموزان با یکدیگر، شرکت در فعالیت‌های فوق‌برنامه، رعایت نظم و انضباط در محیط مدرسه، رعایت بهداشت و نظافت در محیط مدرسه، انجام تکالیف درسی به صورت خلاقانه و انجام کارهای پژوهشی در حیطه موضوعات درسی توجه نشان می‌دهند.

در راستای نتایج حاصل از فرضیه سوم پژوهش، پیشنهاد می‌گردد بلوغ عاطفی به صورت خوشایند شکل بگیرد زیرا اگر عاطفه خوشایند شکل بگیرد، فرد به تلاش خاص و زیادی برای سازگار شدن نیاز ندارد، اما عاطفه ناخوشایند هشدار است مبنی بر اینکه بایستی دقیق و مراقب بود زیرا این عاطفه تفکر معطوف به بیرون را ایجاد می‌کند که موجب انطباق با خواسته‌ها و شرایط دنیای خارجی می‌شود که این امر خود مقدمه ایده‌ها و باورهای بیرونی محسوب می‌شود و زمینه ناسازگاری را فراهم می‌نماید.

منابع و مآخذ

۱. ابراهیمی، لقمان، حیدری، رقیه. (۱۳۹۹). پیش‌بینی گرایش به طلاق عاطفی براساس ویژگی‌هایی شخصیتی، باورهای فراشناختی و بلوغ عاطفی زوجین. پژوهش‌های مشاوره. ۱۹(۷۴): ۶۱-۳۶
۲. اثنی عشری، ندا، شیخ الاسلامی، راضیه. (۱۳۹۴). نقش واسطه‌ای بلوغ عاطفی در رابطه بین عزت نفس و اضطراب اجتماعی نوجوانان دختر. نشریه روش‌ها و مدل‌های روان‌شناختی، ۶(۲۲)، ۳۵-۵۱.
۳. اصغری، محمدجواد؛ سیدمحرمی، ایمان؛ فراضی، سیدمهدی؛ کیدوری، امیرحسین؛ میرچوبی، نسترن، برآبادی، اعظم. (۱۳۹۵). رابطه بلوغ عاطفی با رضایت از زندگی در دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، ۴۳(۴)، ۵۶۷-۵۷۰.
۴. انوری، فاطمه، میکائیلی منیع، فرزانه. (۱۴۰۰). تدوین مدلی علی بهزیستی ذهنی بر پایه تاب‌آوری تحصیلی و نقش واسطه‌ای تعامل معلم دانش‌آموز، سازگاری هیجانی و ادراک از جو مدرسه. فصلنامه علمی پژوهش در یادگیری آموزشگاهی و مجازی. ۹(۱)، ۲۶-۱.
۵. آرگایل، مایکل. (۱۳۸۴). روانشناسی شادی، ترجمه، مسعود گوهرکی انارکی و همکاران، اصفهان، انتشارات جهاد دانشگاهی=انتشار اثر به زبان اصلی، ۱۹۹۸
۶. آغاز، فرزانه شاهی، فاطمه. (۱۴۰۱). «پیش‌بینی رضایت جنسی بر اساس کمرویی و بلوغ عاطفی در زنان متأهل. راهبردهای نو در روانشناسی و علوم تربیتی، ۱۳(۱)، ۲۱-۴۹.
۷. بخشی پور، ابوالفضل، هدایتی مقدم، سهیلا. (۱۴۰۱). اثربخشی طرحواره درمانی هیجانی بر طلاق عاطفی و بلوغ عاطفی زوجین متقاضی طلاق شهر بابل. فصلنامه تعالی مشاوره و روان‌درمانی، ۵(۱)، ۱۴-۱۲۸.
۸. بدری گرگری رحیم، نعمتی شهروز، واحدی شهرام، طاهری اعظم. (۱۳۹۸). اثربخشی مداخلات روانشناسی مثبت‌گرای مبتنی بر مدرسه بر سطوح اجتماعی و رفتاری بهزیستی تحصیلی. دوماهنامه علمی-پژوهشی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی. ۱۲(۱): ۱۰۲-۱۰۹.
۹. بذرگر، سمیرا، هنرپروران، نازنین. (۱۳۹۸). مقایسه بلوغ عاطفی در افراد دارای گرایش به خیانت و افراد عادی. پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری. ۴(۴۰): ۲۵-۱۷.
۱۰. برهن، مریم و موسیوند، محبوبه. (۱۴۰۰). رابطه شایستگی اجتماعی، آخرت‌نگری با بهزیستی مدرسه: نقش واسطه‌ای، بلوغ عاطفی و اخلاقی نوجوانان در مدارس، فصلنامه روان‌شناسی تربیتی، ۱۷(۵۹)، ۳۸-۱.
۱۱. بیان فر، فاطمه، وفایی نژاد، سیمین. (۱۴۰۰). پیش‌بینی بهزیستی مدرسه بر اساس سرزندگی تحصیلی و خودکارآمدی با نقش میانجی تنیدگی تحصیلی در دانش‌آموزان، نشریه رهبری و مدیریت آموزشی. ۱۵(۲)، ۱۴-۲۸.

۱۲. پوراکبران، الهه و طاهری، فاطمه. (۱۳۹۴). بررسی رابطه بین بلوغ عاطفی و رضایت مندی زناشویی با سبک های دلبستگی، اولین همایش ملی راهکارهای توسعه و ترویج علوم تربیتی، روانشناسی، مشاوره و آموزش در ایران، تهران.
۱۳. جناآبادی، ح. پورقاز، ع. شعبانی، م. ۱۳۹۶، بررسی مقایسه‌ای رابطه‌ی نیازهای بنیادی روان‌شناختی خود تعیین‌گری و سازگاری فردی در دانش‌آموزان تیزهوش و عادی، فصلنامه روانشناسی مدرسه، ۶(۳)، ۲۳-۴۵.
۱۴. جهانی، سارا، بختیارپور، سعید، مکوندی، بهنام، حیدرئی، علیرضا، احتشام زاده، پروین. (۱۳۹۷). مقایسه اثر بخشی گشتالت درمانی و موسیقی درمانی بر اضطراب امتحان و بهزیستی تحصیلی دانش‌آموزان دختر متوسطه دوم. فصلنامه علمی - پژوهشی روشها و مدل‌های روانشناختی، ۹(۳۳)، ۱-۱۹.
۱۵. حافظ آبادی، فهیمه و بافتی، (۱۳۹۶). تفاوت بلوغ عاطفی دانشجویان خانم ۱۸-۳۰ ساله پایان نامه کارشناسی دانشگاه سیستان و بلوچستان.
۱۶. حسینی سهی، مریم السادات. (۱۳۹۲). ویژگی های روانسنجی مقیاس بلوغ عاطفی و رابطه آن با بهزیستی روانی. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی.
۱۷. خواجه علی چالشری، فرحناز، و ایروانی، محمدرضا (۱۳۹۷). اثربخشی آموزش تاب آوری بر بهزیستی روانشناختی زنان شاغل در بیمارستان تامین اجتماعی(غرضی) اصفهان در سال ۱۳۹۶، سومین کنفرانس ملی رویکردهای نوین در علوم انسانی، چالش‌ها و راه حل‌ها، تهران، دانشگاه پیام نور.
۱۸. رحیمی اشتری، فاطمه، موسوی اصل، سید علی. (۱۳۹۸). بررسی اثربخشی آموزش مهارت اجتماعی بر بهزیستی روان شناختی، افزایش خودکارآمدی، تاب آوری و پیشرفت تحصیلی در دانش‌آموزان، پیشرفت‌های نوین در روانشناسی. ۱(۲۰)، ۱-۱۲.
۱۹. رستگاران، م. ۱۳۹۲، بررسی تاثیر چگونگی روابط والدین بر سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان پایه سوم مدارس راهنمایی دخترانه شهرستان تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت معلم تهران.
۲۰. رشیدزاده، عبدالله و واحدی، شهرام. (۱۳۹۷). پیش‌بینی بهزیستی روانشناختی براساس ابعاد اعتقادات دینی و جهت گیری مذهبی در معلمان، دوازدهمین کنفرانس بین المللی روانشناسی و علوم اجتماعی، تهران، شرکت همایشگران مهر اشراق.
۲۱. رضویان شاد، م. ۱۳۹۴، رابطه هوش هیجانی با سازگاری اجتماعی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان پایه سوم راهنمایی شهرستان تبریز، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تبریز، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی.
۲۲. رفیعی پور، امین، فرهاد توسکی، لیلیا، یاراحمدیان، مهرداد، فراهانی، سمانه، دبیری، سولماز. (۱۴۰۰). پیش‌بینی سازگاری اجتماعی، هیجانی و تحصیلی دانش‌آموزان مدارس شاهد براساس بلوغ عاطفی و تحمل پریشانی. فصلنامه روانشناسی نظامی، ۱۲(۴۶)، ۴۱-۵۶.
۲۳. زائری‌امیرانی، محمد. (۱۳۹۳). تأثیر آموزش شوخ طبعی بر سازگاری زناشویی و بهزیستی روانشناختی معلمان و دبیران زن شهرستان اردستان، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی، دانشگاه الزهرا (س).
۲۴. سینگی و بهارگاو، م. (۲۰۰۰). مقیاس بلوغ عاطفی، ترجمه ابوالفضل کرمی (۱۳۸۲). تهران: روان تجهیزسینا
۲۵. شاکری، شهین، کرمی، ابوالفضل، ایزدی، مهشید، قنبری پناه، افسانه. (۱۴۰۰). مدل یابی ساختاری بهزیستی تحصیلی بر اساس مهارت‌های ارتباطی و سبک تفکر با نقش واسطه‌گری درگیری تحصیلی دختران نوجوان در ایام شیوع کووید-۱۹. خانواده درمانی کاربردی، ۲(شماره ۵ (مجموعه مقالات کووید-۱۹))، ۳۲۸-۳۵۳.
۲۶. شالیان، جواد. (۱۴۰۰). رابطه مهارت‌های ارتباطی معلمان با بهزیستی تحصیلی دانش‌آموزان با تأکید بر نقش میانجی سازگاری تحصیلی در مدارس دخترانه متوسطه اول شهرستان کاشمر. فصلنامه مدیریت و چشم انداز آموزش، ۳(۱)، ۱۶۷-۱۹۵.

۲۷. شجری، خدیجه، حجازی، مسعود. (۱۳۹۸). نقش میانجی سازگاری تحصیلی در رابطه بین سبک‌های فرزند پروری والدین با بلوغ عاطفی و ناگویی خلقی در دانش‌آموزان دختر شهر زنجان. راهبردهای توسعه در آموزش پزشکی، ۱۶ (۲): ۲۵-۳۸.
۲۸. شریعت باقری، محمد مهدی، و شمسایی، آزاده. (۱۳۹۸). رابطه سبک مدیریت کلاس معلمان و خلاقیت دانش‌آموزان با میانجی‌گری بهزیستی روان‌شناختی دانش‌آموزان. نشریه ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی. ۹(۲)، ۲۶۲-۲۲۷.
۲۹. شریفی، فروزان، عاشوری، هاید. (۱۴۰۱). بررسی میزان هویت و بهزیستی تحصیلی و نقش آن‌ها در کاهش اهمال کاری تحصیلی دانش‌آموزان. فصلنامه مدیریت و چشم انداز آموزش، ۴(۱)، ۹۰-۱۰۷.
۳۰. صالحی، مهرداد، خرازتوکل، هومان، شعبانی، مائده. (۱۳۹۲). بررسی ارتباط عزت نفس با خودپنداره عمومی و خودپنداره جنسی در معلولین جسمی - حرکتی تحت پوشش سازمان بهزیستی استان اصفهان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.
۳۱. صدیقی، ک. (۱۳۹۰). بررسی اثر بخشی آزمون گروهی عزت نفس به شیوه رفتاری شناختی بر سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان شهرستان بروجن، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه اصفهان.
۳۲. صفاپور، آمنه. (۱۳۹۰). بررسی رابطه بلوغ عاطفی و سازگاری زناشویی با ادراک سلامتی یا بیماری‌خوانده اصلی مردان شاغل شرکت نفت تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه شهید بهشتی.
۳۳. طاهری، محمد، پورمحمدرضای تجربی، معصومه، موللی، گیتا، رهگذر، مهدی، عرشی، بهار. (۱۳۸۹). رابطه سبک دلبستگی مادران و بلوغ اجتماعی دانش‌آموزان پسر عقب مانده ذهنی دوره راهنمایی شهر شیراز، گروه روانشناسی کودکان استثنایی، دانشکده روانشناسی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی.
۳۴. عسکری، فهیمه، منظری توکلی، علیرضا، منظری توکلی، حمدالله، زین الدینی میمند، زهرا. (۱۳۹۹). روابط ساختاری سبک زندگی اسلامی و موفقیت تحصیلی با واسطه‌گری سازگاری با مدرسه در دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم، مسائل کاربردی تعلیم و تربیت اسلامی، ۵(۳)، ۱۲۶-۱۰۱.
۳۵. فریدونی، ح. کوهیار، م. امیری، ع. و فروزنده، ا. (۱۳۹۶). بررسی اثربخشی روش آموزش نظریه انتخاب بر سازگاری اجتماعی دانشجویان، مجله مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی، ۱۵(۲)، ۹-۱.
۳۶. فیضی، حسین، و سعیدی، پریا (۱۳۹۷). بررسی میزان رضایتمندی دانشجویان از خدمات و امکانات آموزشی دانشگاه علوم پزشکی کردستان و عوامل مرتبط با آن در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶. نشریه آموزش پرستاری، ۸(۴)، ۳۸-۳۴.
۳۷. قدم پور، عزت اله، رادمهر، فرناز، و یوسف وند، لیلا. (۱۳۹۷). تأثیر آموزش برنامه جرأت‌ورزی بر میزان بهزیستی تحصیلی دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه اول. اندیشه‌های نوین تربیتی، ۱۴(۳)، ۱۶۳-۱۸۰.
۳۸. قربانی، نسرین، باقری حسین آبادی، شهره. (۱۴۰۰). اثربخشی خانواده درمانی کوتاه مدت ستیر بر ناگویی هیجانی و بلوغ عاطفی در زوجین متقاضی طلاق. سنجش و پژوهش در مشاوره و روانشناسی، ۳(۳)، ۳۳-۴۴.
۳۹. کریمی، شهره و نوروزی، سمیرا. (۱۳۹۶). مقایسه بهزیستی روان‌شناختی و رضایت از زندگی مادران با کودکان مبتلا به اختلال نقص توجه و بیش‌فعالی و مادران کودکان عادی، چهارمین کنفرانس بین‌المللی نوآوری‌های اخیر در روانشناسی، مشاوره و علوم رفتاری، تهران.
۴۰. محمودی، سید نورالدین. (۱۳۹۸). ارائه مدل علی جهت بررسی نقش واسطه‌گری کیفیت ارتباط معلم-دانش‌آموز در رابطه خودتنظیمی تحصیلی، فرهنگ مدرسه و اشتیاق تحصیلی با تفکر خلاق در دانش‌آموزان متوسطه. تفکر و کودک، ۱۰(۱)، ۲۳۷-۲۵۹.
۴۱. مختاری، بهاره، فرحبخش، کیومرث. (۱۴۰۰). پیش‌بینی بلوغ عاطفی دانش‌آموزان دختر دوره دوم متوسطه بر اساس سبک دلبستگی و میزان تمایز یافتگی مادران در شهر نجف آباد. نشریه پژوهش‌های کاربردی در مشاوره، ۵(۵)، ۳۵-۶۲.

۴۲. مددی، ع. ۱۳۹۰، سازگاری اجتماعی، مجله جامعه شناسی کاربردی، سال ۲۲، شماره پیاپی ۴۱، شماره اول، ص ۱۸۳-۱۹۹.
۴۳. مفرد، زهرا و اکبری امرغان، حسین (۱۳۹۵). رابطه بلوغ عاطفی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان دختران دبیرستانی ناحیه شهر مشهد، چهارمین همایش ملی مشاوره و سلامت روان، قوچان.
۴۴. موزه، شهربانو. (۱۳۹۸). مقایسه بهزیستی روانشناختی و مکانیسم‌های دفاعی در مادران کودکان مبتلا به کم توانی ذهنی و ناشنوا. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی ارسنجان، روانشناسی بالینی.
۴۵. مؤمنی، خدامراد، مولایی پاره، علی، عباسیان، شیما. (۱۳۹۸). رابطه ساده و چند گانه ادراک دشواری کار و بهزیستی روان شناختی با سازگاری شغلی معلمان کودکان استثنایی. رویش روان شناسی، ۸(۹)، ۲۲۱-۲۳۰.
۴۶. میرزایی تشنیزی، پریوش (۱۳۸۶). ساخت برنامه بهزیستی ذهنی و مقایسه اثر بخشی این برنامه با برنامه شادی فردی در کاهش افسردگی دانش آموزان دبیرستانهای شهر اصفهان، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه الزهرا(س).
۴۷. نجفی، نسیم و عبدالهی، داوود. (۱۳۹۶). بررسی ابعاد بلوغ عاطفی و بهزیستی جامع در نوجوانان، پنجمین همایش علمی پژوهشی علوم تربیتی و روانشناسی، آسیب های اجتماعی و فرهنگی ایران، تهران.
۴۸. نیرمانی، محمد و اسرافیلی، هاجر. (۱۳۹۸). رابطه احساس تعلق به مدرسه، اشتیاق تحصیلی و هیجان تحصیلی با بهزیستی مدرسه در دانش آموزان، اولین همایش ملی مدرسه فردا، اردبیل.
۴۹. نصرالله، خدایار، قاسمی، فرشید، قلتاش، عباس. (۱۳۹۲). بررسی میزان توجه به مؤلفه‌های تربیت اخلاقی در کتاب های درسی (مطالعات اجتماعی، فارسی و هدیه های آسمانی) پایه ششم دوره ابتدایی، همایش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران، دوره ۱۲.
۵۰. نظری بولانی، گوهر، یاراحمدی، یحیی، احمدیان، حمزه، جدیدی، هوشنگ. (۱۴۰۱). اثربخشی مدل بهزیستی مدرسه بر رضایت تحصیلی دانش آموزان دختر دوره دوم متوسطه. روان شناسی مدرسه و آموزشگاه، ۱۱(۱)، ۱۰۵-۱۱۶.
۵۱. ویسکرمی، حسنعلی، خلیلی گشنگانی، زهرا، عالی پور، کبری، علوی، زینب. (۱۳۹۸). نقش میانجی اشتیاق تحصیلی در پیش بینی بهزیستی تحصیلی دانش آموزان بر اساس جو روانی-اجتماعی کلاس درس دانش آموزان. راهبردهای شناختی در یادگیری، ۷(۱۲)، ۱۴۹-۱۶۸.
۵۲. همتی، م. ۱۳۹۴، رابطه سازگاری اجتماعی و تفکر انتقادی با عملکرد تحصیلی دانش آموزان دوره دوم متوسطه شهرستان کوار، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی.
۵۳. یمنی دوزی سرخابی، م. ۱۳۹۱، تحلیلی برناسازگاری دانش آموزان دوره ابتدایی. فصلنامه تعلیم و تربیت، شماره چهارم، صفحه ۶۱-۷۷.

54. Adam EK, Gunnar MR, Tanaka A. (2008). dult attachment, parent emotional and observed parenting behavior: Mediator and moderator models. *Child Dev*; 75(1): 110-22.
55. Antypa. N, 2013. *Variation in the HTR1A and HTR2A genes and social adjustment in depressed patients*, *Journal of Affective Disorders*, Volume 150, Issue 2, Pages 649-652.
56. Begeer, S., Howlin, P., Hoddenbach, E., Clauser, C., Lindauer, R., Clifford, P., & Koot, H. M. (2015). Effects and moderators of a short theory of mind intervention for children with autism spectrum disorder: A randomized controlled trial. *Autism Research*, 8(6), 738-748.

57. Bryce, C. I., Alexander, B. L., Fraser, A. M., & Fabes, R. A. (2020). Dimensions of hope in adolescence: Relations to academic functioning and well-being. *Psychology in the Schools*, 57(2), 171- 190.
58. Gaetan S, Brejard V, Bonnet A. (2016). Video games in adolescence and emotional functioning: Emotion regulation, emotion intensity, emotion expression, and alexithymia. *Computers in Human Behavior*. 61:344-349.
59. Gopalan, N., Beutell, N. J., Middlemiss, W. (2019). International Students' Academic Satisfaction and Turnover Intentions: Testing a Model of Arrival, Adjustment, and Adaptation Variables. *Quality Assurance in Education: An International Perspective*, 27(4), 533-548.
60. Granziera, H., Collie, R.J., Martin, A.J. (2022). Teacher well-being: A complementary variable- and person-centered approach harnessing Job Demands-Resources theory *Contemporary Educational Psychology*, 71, 101-109.
61. Hoferichter, F., Hirvonen, R., & Kiuru, N. (2021). The development of school well-being in secondary school: High academic buoyancy and supportive class-and school climate as buffers. *Learning and Instruction*, 71, 101377.
62. Holzer, J. (2022). Revealing associations between students' school-related well-being, achievement goals, and academic achievement, *Learning and Individual Differences*, Volume 95, 102140 .
63. Holzer, J., Korlat, S., Bürger, S., Spiel, C., Schober, B. (2022). Profiles of School-Related Well-Being and Their Links to Self-Esteem and Academic Achievement, *Zeitschrift für Psychologie / Journal of Psychology*, 230, (3), 102-114.
64. Jainz, A. (2017). The Re-emergence of Character Education in American Education Policy. *American Journal of Educational Studies*, 53(14): 239-254.
65. Kiuru, N., Wang, M. T., Salmela-Aro, K., Kannas, L., Ahonen, T., & Hirvonen, R. (2020). Associations between adolescents' interpersonal relationships, school well-being, and academic achievement during educational transitions. *Journal of youth and adolescence*, 49(5), 1057-1072.
66. Konu, A. & Rimpela, M. (2020). Well-being in schools: a conceptual model, *Health promotion international*, 17(1):20-32.
67. Lebares, C. C., Greenberg, A. L., Ascher, N. L., Delucchi, K. L., Reilly, L. M., Van der Schaaf, M., ... & Rø, K. I. (2021). Exploration of individual and system-level well-being initiatives at an academic surgical residency program: a mixed-methods study. *JAMA Network Open*, 4(1), e2032676-e2032676.
68. Lebares, C. C., Greenberg, A. L., Ascher, N. L., Delucchi, K. L., Reilly, L. M., Van der Schaaf, M., ... & Rø, K. I. (2021). Exploration of individual and system-level well-being initiatives at an academic surgical residency program: a mixed-methods study. *JAMA Network Open*, 4(1), e2032676-e2032676.
69. Lee, K.-H., Herold, D.M., and Yu, A.-L. (2016), "Small and Medium Enterprises and Corporate Social Responsibility Practice: A Swedish Perspective", *Corporate Social Responsibility and Environmental Management* 23(2), 88-99.
70. Lent, R. W. , Tavei ra, M. C. , Pinto, J. C. , & Sil va, A. D. (2014). Social cognitive predictors of well -being in African college students. *Journal of Vocational Behavior*, 84, 266 -272.
71. Lin, S-C., & Hsu, C-T. (2020). Relationships between Secondary School Students' Perceptions of School Adjustment and Well-being, *Journal of Education and Practice*, 11(30):5-15.

72. Liu, X., Gao, X., & Ping, S. (2019). Post-1990s College Students Academic Sustainability: The Role of Negative Emotions, Achievement Goals, and Self efficacy on Academic Performance. *Sustainability*.
73. Marengo, S. M., Klibert, J., Langhinrichsen-Rohling, J., Warren, J., & Smalley, K. B. (2019). The relationship of early maladaptive schemas and anticipated risky behaviors in college students. *Journal of Adult Development*, 26 (3), 190-200.
74. Mittelmeier, J., Rienties, B., Rogaten, J., Gunter, A., Raghuram, P. (2019). Internationalisation at a Distance and at Home: Academic and social adjustment in a South African distance learning context. *International Journal of Intercultural Relations*, 72(9), 1-12.
75. Oinas, S. E., Thuneberg, H., Vainikainen, M. P., & Hotulainen, R. (2020). Technology-enhanced feedback profiles and their associations with learning and academic well-being indicators in basic education. *Contemporary Educational Technology*.
76. Oinas, S. E., Thuneberg, H., Vainikainen, M. P., & Hotulainen, R. (2020). Technology-enhanced feedback profiles and their associations with learning and academic well-being indicators in basic education. *Contemporary Educational Technology*.
77. Parray, W. M., & Kumar, S. (2017). Impact of assertiveness training on the level of assertiveness, self-esteem, stress, psychological well-being and academic achievement of adolescents. *Indian Journal of Health and Wellbeing*, 8(12), 1476-1480.
78. Pietarinen, J., Soini, T., & Pyhalto, K. (2014). Students emotional and cognitive engagement as the determinants of well-being and achievement in school. *International Journal of Educational Research*, 67, 40-51.
79. Rafeedali, E. (2017). Influence of self-concept and emotional maturity on leadership. Behavior of secondary schools Heads in Kerala, India. *European Journal of Education Studies*, 8(11), 11-19.
80. Rathnasabapathy, M. (2020). The Factors of Academic Achievement. *International Journal of Psychosocial Rehabilitation*, 24 (03), 1062-1064.
81. Schrodtt, P. (2015). Family communication schemata and the circumplex model of family functioning. *Western Journal of Communication*, 69, 359-376.
82. Sharma B. (2012). Adjustment and emotional maturity among first year college students. *Pakistan journal of social and clinical psychology*. 10(2). 32-37.
83. Shih, S. S. (2018). Examining Relationships of Taiwanese Adolescents' Achievement Goals to Academic Engagement and Coping. *Journal of Education and Human Development*, 7(1), 153-165.
84. Sinha AKP, Singh RP (1993). Adjustment Inventory for high School Students (AISS).
85. Suveg, C, 2017, *Still lonely: Social adjustment of youth with and without social anxiety disorder following cognitive behavioral therapy*, *Journal of Anxiety Disorders*, Volume 52, Pages 72-78.
86. Timoney LR, Holder MD. (2020). Recommendations for Measurement. Emotional processing deficits and happiness: assessing the measurement, correlates, and well-being of people with alexithymia. Springer Netherlands.
87. Totsika, V. (2015). Prosocial skills in young children with autism, and their mothers' psychological well-being: Longitudinal relationships, *Research in Autism Spectrum Disorders*, Volumes 13-14, 25-31.

88. Yamada, M., Sekine, M., Tatsuse, T., Asaka, Y. (2019). Association between lifestyle, parental smoke, socioeconomic status, and academic performance in Japanese elementary school children: the Super Diet Education Project. *Environmental health and preventive medicine*, 24(1), 22.
89. Yu, J., & McLellan, R. (2019). Beyond academic achievement goals: The importance of social achievement goals in explaining gender differences in self handicapping. *Learning and Individual Differences*, 69, 33-44.